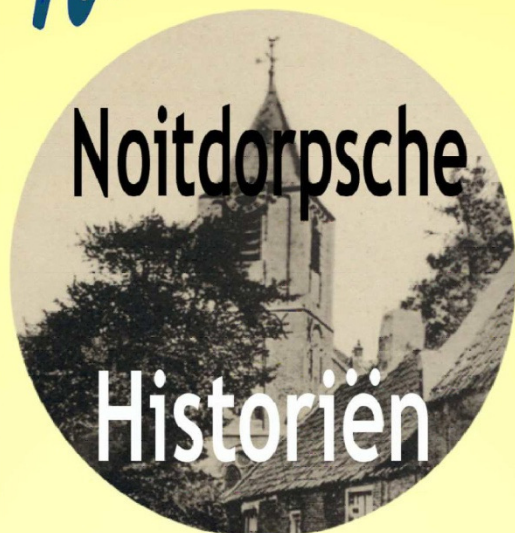
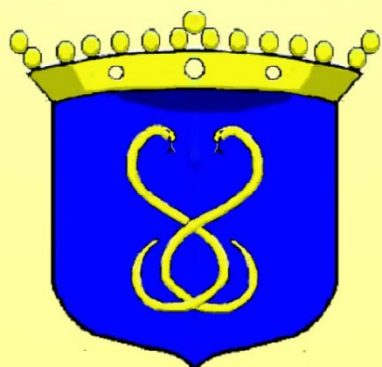

Nieuwsbrief

Per kwartaal verschijnende
uitgave van de vereniging
Noitdorpsche Historiën

21^e jaargang
nr 4, dec. 2022

In deze nieuwsbrief:

Van de voorzitter.....	1
Nieuwe leden.....	1
Facebook	1
Noitdorps verleden.....	2
Menno Boelsma - In Memoriam.....	2
De Ark – Ben van Velzen.....	2
Rabo ClubSupport.....	4
Nieuws van de penningmeester	4
Orgelconcerten	4
CulturA & Zo	5
Interviewer.....	5
Triomfbalk.....	5
Bezoek Prins Claus	6
Jaarvergadering.....	6
Blauwdrukken	6
Sponsors.....	6
Engelenramen.....	7
IJzige winter van 1979	7
Kleurenfoto's	7

Van de voorzitter

We sluiten het jaar 2022 af met een goed gevoel. Er is behoorlijk wat gebeurd. Nieuwe leden, een leuke Jaarmarkt en gedurende het jaar zijn er veel ideeën geopperd voor activiteiten. Daar gaan we wat aan doen. Goede gesprekken gehad met CulturA & Zo, de kerkenraad van de Dorpskerk, Kees Balm, Peter Beijersbergen en zo meer. In dit nummer leest u er meer over. Noteer de data alvast in uw nieuwe agenda. Ook voor het najaar hebben we al een aantal plannen, die moeten we nog wat verder uitwerken.

Ook de jaarvergadering hebben we gepland, de gelegenheid om te horen wat er allemaal gedaan is en hoe we er financieel voor staan. En uiteraard de verkiezing van een nieuwe bestuurslid.

Nieuwe leden

In de afgelopen periode hebben zich twee nieuwe leden gemeld:

- Henk Hoogweg
- Kees en Marjo de Koning

Hartelijk welkom en we vertrouwen er op dat jullie veel plezier van je lidmaatschap zult hebben.

Facebook

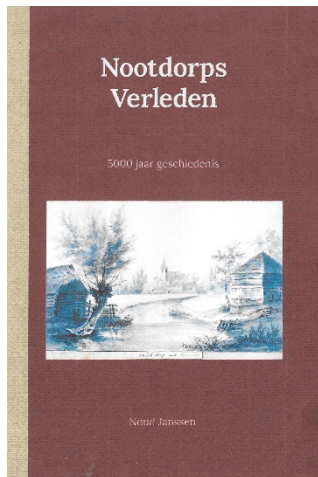
Ook onze vereniging staat op Facebook: www.facebook.com/NoitdorpscheHistorien. We willen deze pagina gebruiken om contact te houden met onze leden maar vooral ook met (nog) niet leden.

Nootdorps verleden

Ons nieuwe boek Nootdorps Verleden is met enthousiasme ontvangen. Veel positieve reacties ontvingen we van de lezers.

“Gepensioneerd zijn betekent tijd hebben om het boek Nootdorps Verleden van voor tot achter te lezen, en wat een genoegen was dat. Goed opgezet en makkelijk leesbaar, fijn dat het per onderwerp is beschreven. Mag ik uw vereniging en de schrijver van dit prachtige werk een groot compliment geven, wat een monsterklus moet dit geweest zijn. Het leidt ook tot leuke gesprekken met vrienden en kennissen en een nog grotere interesse voor de omgeving waar ik sinds 2004 woonachtig ben. Chapeau!!”

Een hele leuke en mooie reactie – één van de velen – die we u niet willen onthouden.

Het boek is nog steeds te koop bij Bruna in winkelcentrum Parade en Van Atten in Pijnacker voor € 45 en dat vinden veel mensen voor het

formaat en de dikte niet duur. De voorraad is niet onbeperkt dus voorkom teleurstelling wanneer je een bijzonder cadeau uitzoekt voor iemand die geïnteresseerd is in de geschiedenis van ons mooie dorp.

Menno Boelsma - In Memoriam

(door Ninon Vis)

Als beroemd schaatser kreeg Menno Boelsma tussen collega's zoals gewichtheffer Piet van der Kruk, wielrenner Jan Janssen en atlete Puck Brouwer een plaats in het boek Nootdorps Olympiërs, in 2008 door onze vereniging uitgegeven. Menno won diverse kampioenschappen bij shorttrack en korte baan en nam in 1988 deel aan de Olympische Winterspelen van Calgary (500 en 1000 meter).

Hij is op 10 september op 61-jarige leeftijd overleden aan de gevolgen van kanker; diverse landelijke dagbladen hebben hier aandacht aan besteed.

Kort na zijn geboorte gingen zijn ouders in Gooland wonen, het nieuwe villawijkje langs de Veenweg. Menno had daar een fijne jeugd met zijn vriend Leo van der Drift; later ging hij op de Uithof schaatsen met de zonen van Puck Brouwer, die aan de Sportparkweg woonde.

Met zijn vrouw, Jacqueline van der Goes en kinderen heeft Menno nog een tijdje aan de Lisdodde gewoond, totdat het gezin in 1999 naar Scheveningen verhuisde. Windsurfen was Menno's grote passie geworden.

Menno Boelsma bij de opening van het Olympisch Dorp in 1988 in Calgary, Canada.

Als shorttracker wordt Menno als pionier in Nederland beschouwd. Hij maakte zijn eigen speciale schaats-schoenen, want die waren nog niet te koop. In 1981 won hij het eerste officiële Nederlandse kampioenschap.

Menno heeft tweemaal meegedaan met de wereldkampioenschappen sprint. Zijn beste prestatie was een tweede plaats op de 500 meter tijdens de World Cup wedstrijden in 1990.

De Ark – Ben van Velzen

(door Ninon Vis)

In de vorige Nieuwsbrief plaatsten wij – namens Ark-bewoner Piet van Oosterom – een verzoek of andere Ark-bewoners zich wilden melden.

Wat is de Ark? Een rijtje huizen aan de Achterweg, die nu het Oosteinde heet, het verlengde van de Dorpsstraat. Deze huizen zijn in de jaren zeventig afgebroken omdat een deel onbewoonbaar was verklaard en omdat de Achterweg verbreed moest worden.

De huizen waren zo dicht op het water gebouwd, dat het leek alsof ze erop dreven, vandaar de naam de Ark.

Ben van Velzen onder de foto's van zijn familie

Na onze oproep meldde de 90-jarige Ben van Velzen zich, die met zijn vrouw Corrie Wijers gewoond heeft op het adres Achterweg 16. Door het wegbreken van tussenliggende woningen werd dit zelfde huis later nummer 14 en toen nummer 12. Ben kocht het pand eind jaren vijftig voor 5.000 gulden, maar daar was wel een spannende rechtszaak voor nodig om ervoor te zorgen dat er geen huurders in het huis trokken. Achter het huis was een grote waterput met emmer.

Achterweg 12: buurman Koos van Leeuwen en Corrie van Velzen-Wijers.

Toen begin jaren zeventig de woning van Ben en Corrie moest worden afgebroken, verhuisde het gezin naar de Jasmijnhof.

Corrie en Ben leerden elkaar kennen in een bejaardenhuis in Loosduinen, waar zij beiden bij hun wederzijdse grootmoeders op bezoek kwamen.

Naast het echtpaar Van Velzen woonden de broers Jan en Koos van Leeuwen. Een derde broer had een klein winkeltje in het oude deel van de Ark, waar hij onder meer nylons en ander textiel verkocht. Bij het afrekenen zei hij altijd: "Bedankt voor je goeie geld!" zo herinnert Ben zich.

In deze kleinste huisjes woonde ook de familie Strik, bij wie Ben wel eens op bezoek ging. Strik betaalde 4 gulden huur per maand. De woning was zo lek als een mandje, overal stonden bakjes en emmers om het regenwater op te vangen. Ben: "Als je omhoog keek, zag je de dakpannen liggen."

Ben is familie van de slagersfamilie Van Velzen, bekend van de Dorpsstraat. Jo van Velzen was zijn oom. Jo had twee broers (Jan en Piet), die tuinderijen bezaten aan de Kruisweg, op de plaats waar koelhuis Arctic heeft gestaan. Ook Ben's vader, Arend, had daar een tuinderij, waar Ben aan het werk werd gezet om boontjes te plukken.

Hij werd geen tuinder maar volgde een grafische opleiding om vervolgens liefst 40 jaar lang te werken bij de TU Delft, afdeling Bouwkunde. Hij begon als boekbinder, hoewel daar geen enkel materiaal voorhanden bleek te zijn, zodat hijzelf maar naald en draad kocht en aan de slag ging. Zijn mooiste opdracht was het maken van een luxe editie van een fotoboek voor koningin Beatrix en de Finse president Kekkonen.

Ben had er een fijne tijd, hij was ook brandwacht, EHBO-er en Lotus-slachtoffer (bij rampenoefeningen spelen voor slachtoffer). Na 25 jaar dienst ontving hij een Koninklijke onderscheiding. Als correspondent van de Delftsche Courant kon hij zich bovendien in de jaren vijftig vol in het Nootdorpsche leven storten en daar verslag van doen.

Corrie en Ben gingen in het Atrium van Veenhage wonen; Corrie is acht jaar geleden overleden.

Rabo ClubSupport

Ook dit jaar hebben we weer meegedaan met de Rabo ClubSupport actie. Dit keer om onze PC in Veenhage te vervangen door een Smart TV omdat onze PC het na jaren van dienst opgegeven had en niet meer te maken was. We zijn blij te melden dat de actie € 553,90 heeft opgebracht, een heel mooi resultaat.

Hartelijk dank aan iedereen die op ons gestemd heeft. Tijdens de actie kregen we via Tom Lugtigheid een nieuwe PC aangeboden. Dat gaf al enig soelaas, die konden we namelijk aansluiten op de oude TV die bij het biljart hangt. Zo draait in ieder geval de presentatie van de ansichtkaarten weer en dat vinden veel bewoners toch wel weer fijn, ze genieten van de oude foto's. We gaan met Veenhage in overleg waar we de Smart TV kunnen plaatsen. Wordt dus nog vervolgd.

Nieuws van de penningmeester

Helaas hebben we in dit jaar niet veel activiteiten kunnen organiseren.

Dit houdt in dat we geen (bijzondere) kosten hebben gemaakt. Kosten voor het maken van de nieuwsbrieven zijn er natuurlijk altijd. Door de verhoogde papierprijzen en energie kosten zijn die kosten enigszins gestegen.

Omdat ons archief wat te groot was geworden voor de ruimte, die we huren bij De Koning Self-storage, hebben we besloten om een grotere ruimte te huren. De huurkosten zullen daardoor iets stijgen.

Van ons laatstverschenen boek "Nootdorps Verleden" zijn in het afgelopen jaar nog ca 120 exemplaren verkocht via de boekhandelaren.

Verder hebben we besloten om de nieuwsbrieven aan organisaties en sponsors vanaf nu alleen nog digitaal te versturen. Dit bespaart naast de drukkosten, de kosten van enveloppen ook nog portokosten.

Een mooi lichtpuntje dit jaar is de Rabo Club Support actie. Deze actie heeft ons een bedrag opgeleverd van 553,90 euro. Zie verder hierboven.

Van 4 van onze leden hebben we nog niet de contributie van 2022 kunnen ontvangen. Ik ga ervan uit dat dit nog wel gaat gebeuren. Ze hebben alle 4

meerdere herinneringen ontvangen, een laatste betaalverzoek zit bij deze nieuwsbrief. Als voor het einde van dit jaar het bedrag niet is ontvangen voelen we ons genoodzaakt om de nieuwsbrieven niet meer af te leveren bij deze leden.

Verder zullen we in 2023 weer activiteiten gaan organiseren. Hierover is elders in de nieuwsbrief meer informatie te vinden.

Met vriendelijke groeten, Monique de Koning
Penningmeester

Orgelconcerten

Tijdens de afgelopen Open Monumentendag op zaterdag 10 september is het gerestaureerde orgel in de Dorpskerk opnieuw in gebruik genomen.

In 1763 krijgt de kerk een orgel cadeau, maar dat is "tot onser smerte te ligt en droevig van geluid en door een slegte meester gemaakt". De ambachtsheer van Nootdorp Dirk Backer en zijn vrouw Abigaël van Collen schenken in 1770 de kerk een nieuw orgel, gemaakt door de gerenommeerde orgelbouwer Johannes Assendelft uit Leiden. Het is 'een groot en kostelyk orgel', dat aan de bovenzijde is versierd met de wapens van de families Backer en Van Collen. In 1776 wordt het orgel verrijkt met een zeldzame "uurwijzer", gedragen door Vadertje Tijd.

Het orgel is na een kleine zestig jaar na de ingebruikneming weer aan groot onderhoud toe en is eigenlijk niet meer te gebruiken. Er worden herstelwerkzaamheden uitgevoerd en in 1821 is het orgel weer geheel hersteld.

In 1970 is het orgel opnieuw gerestaureerd waarbij het bedieningspaneel weer verhuist naar de oorspronkelijke plek achter het orgel. Er komt ook in de kerk een trap naar het orgel. In 2022 wordt een laatste grote restauratie aan het orgel afgerond.

Samen met onze vereniging heeft de kerkenraad een programma samengesteld voor de heringebruikname van het orgel tijdens Open Monumentendag. Een zeer geslaagde dag met mooie kleine concerten van diverse organisten.

Dat smaakt naar meer en we hebben dan ook besloten om volgend jaar zes orgelconcerten te gaan organiseren. We doen dat weer samen met de kerkenraad, zij zijn immers de eigenaar van het orgel.

Op dit moment hebben we al vier datums vast kunnen leggen, zet deze alvast in uw agenda.

- Zaterdag 22 april
  - Organist Petra Veenswijk met Noud Janssen
- Zaterdag 13 mei
  - Organist Petra Veenswijk met Peter Beijersbergen
- Zaterdag 24 juni
  - Organist Petra Veenswijk
- Zaterdag 23 september
  - Organist Arjen Leistra

Voor meer informatie over Petra Veenswijk zie ook haar website: <https://www.veenswijkorgel.nl/>

Voor meer informatie over Arjen Leistra zie ook zijn website: <https://arjenleistra.nl/>

Nadere informatie over het programma voor elk concert volgt nog. De concerten zullen gegeven worden van 15.00 uur tot 16.00 uur.

CulturA & Zo

Met CulturA & Zo hebben we afspraken kunnen maken over een aantal activiteiten die we al voor Corona wilden gaan doen.

Via Drukkerij Van de Sande hebben we toegang tot het uitgebreide fotoarchief van De Eendracht. De bekende Nootdorpse fotograaf Gerard Baak heeft heel

veel foto's gemaakt. Heel veel bekende foto's met bekende plekjes maar ook foto's met – voor ons – onbekende plekjes, gebeurtenissen en mensen. Het zou erg jammer zijn wanneer deze foto's zonder te weten wat er op staat verdwijnen. Daarom

hebben we met CulturA & Zo drie datums afgesproken waarop we veel foto's gaan laten zien en alle Nootdorpers oproepen een kijkje te komen nemen om te zien wat er nog herkend wordt. Ook deze datums mag u noteren in uw agenda:

- Woensdag 18 januari
- Donderdag 16 februari
- Dinsdag 21 maart

Daarnaast plannen we nog een Nootdorp 700 filmavond op 18 april samen met Kees Balm en willen we voor ouderen nog iets organiseren in juli,

bijvoorbeeld een historische muziekkavond. Daar denken we nog over na en wanneer dat concreet is dan stellen we jullie op de hoogte. We kunnen in ieder geval aan de slag om rondom ons 20-jarig bestaan nu eindelijk een paar mooie activiteiten te organiseren.

Interviewer

We zijn op zoek naar iemand die voor de vereniging af en toe een interview af kan nemen. Zo'n twintig jaar geleden hebben we drie boeken uitgebracht met interviews van Nootdorpers. Er zijn nog steeds veel Nootdorpers met herinneringen over het oude Nootdorp met wie we graag in gesprek willen.

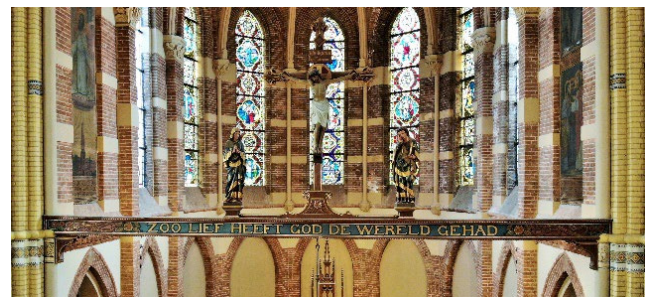
We hebben de vraag al uitgezet in ons netwerk maar ook via de Nieuwsbrief willen we de oproep doen voor iemand die deze leuke taak op zich wil nemen. Wie meldt zich aan? Stuur een e-mail met je gegevens naar info@noitdorpsche-historien.nl en we gaan kijken hoe we dit in kunnen vullen..

Triomfbalk

Als afsluiting van de absis in de H. Bartholomeuskerk zien we een zogenoemde Triomfbalk. Centraal op de balk zien we Christus aan het kruis met links daarvan Maria en rechts Johannes. Aan de triomfbalk hangt de godslamp.

Tot voor kort wisten we niet wie de triomfbalk had beschilderd. Tijdens de afgelopen Monumentendagen kreeg de redactie van de Nieuwsbrief Vriendenkring H. Bartholomeuskerk van zijn kleindochter Pauline te horen dat de beschildering was aangebracht door de schilder Anton Lakens, die woonde aan de Kerkweg 13. Hij is onder andere de vader van Cora Lakens, de echtgenoot van Jan Janssen.

Anton is op 15 april 1908 geboren in Rotterdam. Hij verhuisde naar Nootdorp om als huisschilder een bedrijfje te stichten. Ongeveer in 1930 kreeg hij de opdracht om de triomfbalk te schilderen. Hij koos voor de art deco stijl. De tekst "Zoo lief heeft God de wereld gehad" wordt aan weerszijden geflankeerd door een beschildering.

Aan de linkerkant sluiten een zonnebloem en een dubbele klaproos een draak in, op de vlucht voor Christus aan het kruis. Rechts zien we dezelfde bloemen met een wegvluchtende slang. De draak en de slang staan al vele eeuwen voor het onheil en het kwaad. De draak komt – goed verstopt – op veel meer plekken terug in het kerkgebouw. Anton Lakens is overleden op 26 februari 1976 in Leidschendam.

Bezoek Prins Claus

In onze vorige Nieuwsbrief stond een stukje over de viering van Nootdorp 700 en het bezoek van Prins Claus aan Nootdorp. Hans Hendriks stuurde ons de volgende reactie:

"In het artikel "Bijzonder jubileumjaar" in de laatste Nieuwsbrief van Noitdorpsche Historiën stel je de vraag wanneer het was, dat Prins Claus Nootdorp bezocht.

Dit bezoek vond plaats op 28 augustus 1981; zie ook de website van het nationaal archief en zoek op Prins Claus en Nootdorp: www.nationaalarchief.nl

Als voormalig ambtenaar heb ik toenmalig burgemeester Waals meermaals het verhaal horen doen, dat hij na ontvangst van Prins Claus op het gemeentehuis samen met de prins, die evenals Waals op dat moment een fervent roker was, op diens kamer een (of meer?) sigaret(ten) heeft gerookt.

Prins Claus, zo zei Waals, was uitermate content, dat hij in de gelegenheid werd gesteld een sigaret te roken met de burgemeester voordat hij te voet naar het totalisatorgebouw ging.

Langs de route van het gemeentehuis via de Prins Bernhardstraat naar het totalisatorgebouw in de Koningin Julianastraat stonden kinderen van de Nootdorpsse lagere scholen in hun klederdracht t.g.v. Nootdorp 700-jaar opgesteld.

Met vriendelijke groet, Hans Hendriks"

Jaarvergadering

Dinsdagavond 21 februari 2023 is de jaarvergadering van de vereniging. Vorig jaar mochten we gebruik maken van het clubgebouw van de IJclub en ook nu weer mogen we daar onze vergadering houden. We zijn de agenda en de stukken aan het opstellen en kijken wat we nog voor interessants

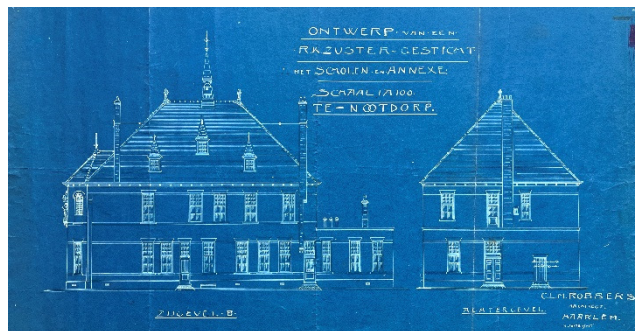
kunnen doen die avond. Noteer de datum vast, nadere informatie volgt.

Een vast punt op de agenda is de verkiezing van een nieuw bestuurslid. Ninon Vis, onze secretaris sinds 2009, is aftredend en niet herkiesbaar. We hebben Nelly van Wijk-Mooijman bereid gevonden zich verkiesbaar te stellen en als bestuur zullen we haar dan ook van harte voordragen als nieuw bestuurslid.

Blauwdrukken

Zoals eerder al gemeld zijn de blauwdrukken die we via Paul Groenewegen mochten ontvangen nu ook ingescand door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Via de website www.cultureelerfgoed.nl kun je in de beeldbank zoeken naar Nootdorp. Naast veel foto's vind je ook bouwkundige tekeningen. Hier vind je de ingescande blauwdrukken. Hiermee zijn de blauwdrukken die Paul zo zuinig heeft bewaard nu ook beschikbaar voor anderen. Met dank aan Paul.

Sponsors

Blij zijn wij met onze sponsors. Het sponsorgeld gaan we komend jaar gebruiken als aanvulling op de bekostiging van de diverse geplande activiteiten. Net dat steuntje extra dat we goed kunnen gebruiken. Kijk eens op de website van onze sponsors, de moeite meer dan waard.

<https://helm-ruijgt.nl/>

<https://www.dijksmanpartners.nl/>

<https://debalijetuin.nl/>

<https://www.romynox.nl/nl/>

Engelenramen

Via Albert de Haan kregen we het verzoek om na te gaan of er in Nootdorp boerderijen zijn met zogenoemde Engelenramen. Wat is een Engelenraam?

Een Engelenraam is de benaming van een venster in de topgevel van boerderijen dat bestaat uit drie of meer ramen, waarbij het middelste gedeelte hoger en breder is dan de zijramen. De ramen zijn onderling gescheiden door deelzuiltjes of stijlen.

De buitenste ramen zijn altijd gelijkvormig gedekt met een boog, die meestal afwijkend is van het middengedeelte.

Het Serliana venster komt veel voor. Een serliana bestaat uit een ronde boog die overgaat in een entablement langs weerskanten die gestut worden door telkens twee zuilen. Hierdoor ontstaat 1 grote opening met aan weerszijden een kleinere.

Serliana venster in de boerderij van Janssen aan de Dwarstkade.

Het Engelenraam is een afgeleide van het Serliana venster. Het verschil is dat de buitenste ramen ook een boog hebben. Het is een regionaal verschijnsel in de Krimpenerwaard, Lopikerwaard en het Utrechtse veenweidegebied. Sporadisch komt het elders voor. Het werd vooral toegepast in de periode 1850 – 1920.

In Nootdorp hebben we bij de boerderijen geen Engelenraam kunnen vinden.

Engelenraam in Hoeve Nihil Omnia in Hazerswoude.

IJzige winter van 1979

Het is niet te hopen dat ons dit te wachten staat, maar het jaar 1979 begon met ijzige kou en hevige sneeuwval. Volgens de Haagsche Courant lag de sneeuw zo hoog dat er in het noorden van het land mensen uit hun woningen moesten worden gegraven. In de randstad reden geen treinen, trams en bussen meer.

Op zaterdag 20 januari ijzelde het in onze omgeving zo hevig, dat alles bedekt was door een dikke ijslaag. Wel een mooie aanblik, - zelfs de dunste boomtakjes

droegen een hulsje van doorzichtig ijs -, maar natuurlijk wel halsbrekend gevaarlijk. Wegverkeer was niet meer mogelijk en op straat kon je schaatsen. Op de foto een schaatser in de Sytwinde ter hoogte van de Lindehof.

Voorzitter	Secretaris	Penningmeester
Henk Rolvink Fontein kruid 23 2631 DT Nootdorp tel.: 015 310 8117	Ninon Vis Berkenhof 17 2631 GJ Nootdorp tel.: 015 310 9680	Monique de Koning Veldsalie 16 2631 TH Nootdorp Tel.: 015 310 6717

www.noitdorpsche-historien.nl

Colofon: ISSN 1570-1662

Uitgave van de Vereniging Noitdorpsche Historiën
Redactieadres: Fontein kruid 23, 2631 DT Nootdorp.

Samenstelling en redactie:

Henk Rolvink, Ninon Vis, Monique de Koning

Verschijsning

De Nieuwsbrief verschijnt éénmaal per kwartaal.

Verspreiding

Leden van de Vereniging Noitdorpsche Historiën ontvangen de Nieuwsbrief gratis. Niet-leden betalen € 2,50 per nummer.

Contributie

De contributie bedraagt minimaal € 15,00 per jaar.

Rekeningnummer: NL 94 RABO 0137 3596 75.

De Vereniging is ingeschreven in het Verenigingsregister van de Kamer van Koophandel Haaglanden te Delft onder nummer 271.971.110.

De statuten zijn vastgelegd in notariële akte op 28 februari 2001.

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Kleurenfoto's

Op de laatste pagina van deze Nieuwsbrief twee bijzondere foto's. Noud Janssen maakte ons attent op de website <https://palette.fm/> waar je van een zwart-wit foto een kleurenversie kunt maken. Soms zijn de kleuren niet helemaal correct maar over het algemeen is het resultaat toch wel bijzonder te noemen. Wie weet wat we hier nog eens mee kunnen doen!

